

Sygn. akt **III RC 129/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący : SSR Grażyna Słotwińska

Protokolant : Marcin Pawłowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 września 2013 r. w B.

sprawy z powództwa **W. M.**

przeciwko **J. M. (1)**

o alimenty

I- powództwo oddala;

II- nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 129/13

UZASADNIENIE

W. M., działając za pośrednictwem pełnomocnika w osobie matki A. M., wystąpił z żądaniem zasądzenia od pozwanego J. M. (1) alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie poczynając od 18 marca 2013r.

W uzasadnieniu powództwa wskazywano, że pozwany winien partycypować w ponoszeniu kosztów utrzymania powoda. Koszty te z racji stanu zdrowia powoda (niepełnosprawność) są znaczne. Składa się na nie koszt pobytu powoda w specjalnym ośrodku, koszty transportu do ośrodka, zaopatrzenie w środki pomocnicze typu pieluchomajtki, buty ortopedyczne, leki.

Pozwany J. M. (1) wnosił o oddalenie powództwa w całości.

Podnosił, że utrzymuje dwóch młodszych braci powoda, ponosi część kosztów utrzymania mieszkania zajmowanego przez rodzinę. Ma zobowiązania kredytowe. Przy obecnej skali swoich dochodów nie jest w stanie dodatkowo wspierać finansowo powoda.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił w sprawie co następuje:

W. M. ur. (...) pochodzi ze związku małżeńskiego pozwanego J. M. (1) i A. M.. Powód jest uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, niezdolną do zatrudnienia. Z uwagi na sprzężony charakter zaburzeń: upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i niepełnosprawność ruchową wydano orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego powoda na czas nauki w gimnazjum. W związku z powyższym, do końca ubiegłego roku szkolnego W. M., w dni nauki szkolne, przebywał w Specjalnym Ośrodku Szkolno- (...) w J. pod W.. Na weekendy był przywożony przez matkę do domu, co wiązało się każdorazowo z kosztami na poziomie 100 zł (koszty paliwa). Na poczet kosztów wyżywienia w Ośrodku uiszczana była comiesięczna opłata w wysokości 120-130 zł. Od września powód uczęszcza do Szkoły (...) w B.. W. M. pobiera rentę socjalną w wysokości 596 zł miesięcznie netto. Dodatkowo przysługuje mu zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. Do września otrzymywał również zasiłek rodzinny.

Koszt zaopatrzenia powoda w pieluchomajtki to 120 zł miesięcznie (z uwzględnieniem refundacji). Do tego dochodzi koszt specjalistycznych kremów zapobiegającym odparzeniom - średnio 50 zł miesięcznie i koszty leczenia dermatologicznego (leków na trądzik). Pozostałe koszty to koszty wyżywienia, zaopatrzenia w odzież, wyposażenia komputera, za pomocą którego powód porozumiewa się z otoczeniem. Czynności pielęgnacyjno-higieniczne przy powodzie wykonuje przede wszystkim jego matka A. M.. Ona również gotuje mu posiłki, robi zakupy. Pozostali członkowie rodziny wyręczają ją w tym tylko wyjątkowo, jeżeli z powodów obowiązków zawodowych nie jest w stanie zająć się synem.

Dowód: akt urodzenia powoda k. 9, orzeczenie o niepełnosprawności k. 5, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego k. 7, decyzja ZUS dot. renty socjalnej k. 8, faktura za paliwo gazowe k. 31, faktury dot. zakupu pieluch k. 23 i 33, zaświadczenie Dyrektora Ośrodka Szkolno- (...) w J. k. 34, zaświadczenie ZUS k. 35.

Rodzice powoda są głębokim konflikcie. Mają na biegu sprawę rozwodową. W sprawie tej są w sporze co do winy za rozkład pożycia, ale także co do powierzenia władzy rodzicielskiej nad małoletnimi braćmi powoda liczącymi 17 i 15 lat. Na chwilę orzekania w niniejszej sprawie, w sprawie rozwodowej, zarządzeniem tymczasowym pozwany był zobowiązany dołożenia na utrzymanie młodszych synów po 350 zł miesięcznie, łącznie 700 zł. Obowiązku tego J. M. (1) nie spełnia. Małoletnim przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Matka powoda A. M. jest zatrudniona jako (...) w (...) Sp. z o.o. w B. i zarabia miesięcznie średnio ok. 1.427 zł netto (brutto 1.926 zł). Uiszczane przez nią stałe opłaty to: 49 zł za telewizję kablową i 120 zł miesięcznie za Internet. Małżonkowie nie płacą czynszu za mieszkanie. Żeby uzyskać dodatek mieszkaniowy musieliby obydwójce udokumentować swoją sytuację majątkową. Na tego rodzaju współdziałanie nie są w stanie się zdobyć. Podobnie wygląda sprawa ustalenia prawa do zasiłków na dzieci. Zasiłki te, aktualnie w łącznej kwocie po 580 zł miesięcznie, są wypłacane A. M. do września 2013r. Dalsza wypłata zasiłków zależy od przedłożenia stosownych dokumentów.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach A. M. k. 16-17, zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji k. 81, kopia postanowienia SA we Wrocławiu wraz z uzasadnieniem k. 82-84, kopia opinii RODK w (...) G. k. 85-95decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego k.79-80.

Pozwany J. M. (1) do sierpnia 2013r. pracował w firmie (...). Ubiegając się o kredyt w (...), w czerwcu ubiegłego roku pozwany przedłożył zaświadczenie, z którego wynika, że pracując jako (...) zarabiał miesięcznie 3.780 zł brutto, netto 2.680 zł. Natomiast w zaświadczeniu wystawionym przez pracodawcę podano, że pozwany osiągał wynagrodzenie na poziomie najniższego tj. 1.600 zł miesięcznie brutto. Decyzją z 12 kwietnia 2013r. Starosta Powiatu (...) cofnął pozwanemu upragnienia do (...). J. M. (1) nie przeszedł pomyślnie badań lekarskich przeprowadzonych na wniosek Prokuratury, złożony w związku z toczącym się przeciwko pozwanemu postępowaniem. Aktualnie pozwany pracuje „na czarno” jako (...) i zarabia netto - wg. oświadczenia – 1.200 zł miesięcznie. Pozwany spłaca - w miesięcznych ratach po 570 zł - kredyt w kwocie 25.000 zł zaciągnięty na rozliczenie kosztów związanych z wypadkiem samochodowym. Część pieniędzy z kredytu została wykorzystana na remont mieszkania i rozliczenie zaległych opłat. J. M. (1) wyrównał zaległości w opłatach za dostawę energii elektrycznej oraz gazu i należności te obecnie reguluje z miesięcznym opóźnieniem. Są do wydatki rządu 150-170 zł miesięcznie za energię i 100 zł miesięcznie za gaz.

Dowód: dowód wpłaty należności za gaz k. 19, dowód wpłaty k. 21, wezwanie do zapłaty k. 22,faktura za gaz k 20,zaświadczenie o zarobkach pozwanego k. 36,decyzja Starosty Powiatowego w B. k. 44, zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach J. M. złożone dla potrzeb Banku udzielającego kredytu k. 53, wypowiedzenie umowy o prace k. 55, decyzja samorządowego Kolegium odwoławczego w J. k. 64, zeznania świadka P. M. k. 96-96verte, zeznania pozwanego J. M. k. 57-57verte.

J. M. (1) był karany za znęcanie się nad żoną.

Dowód: akta dozoru kuratorskiego syg. D. 299/12.

Mając powyższe na uwadze Sąd zważył co następuje:

Powództwo zostało oparte na treści art. 133 krio, który stanowi, że rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie jeszcze utrzymać się samodzielnie. Zakres świadczeń alimentacyjnych reguluje art. 135 krio, który stanowi, że wyznaczają go z jednej strony potrzeby uprawnionego, a drugiej strony możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Współzależność między tymi dwoma czynnikami wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w taki sposób, w jaki pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Wątpliwości w przedmiotowej sprawie nie budziła okoliczność, że powód, z uwagi na swój stan zdrowia, jest osobą niezdolną do samodzielnego utrzymania się i co do zasady ma prawo oczekiwać wsparcia finansowego ze strony rodziców. Ma prawo do życia na równej im stopie życiowej.

Nie mniej rozważając możliwość obciążenia pozwanego obowiązkiem partycypowania w usprawiedliwionych potrzebach syna, Sąd musiał rozstrzygnąć, czy będąc obciążony obowiązkiem alimentowania młodszego rodzeństwa powoda, w aktualnej sytuacji zawodowej, pozwany ma obiektywne możliwości wnoszenia udziału w utrzymanie powoda. Granice obowiązku alimentacyjnego są bowiem zawsze limitowane istniejącymi po stronie zobowiązanego możliwościami zarobkowymi i majątkowymi. Zatem potrzeby uprawnionego do alimentów mogą być zaspokojone przez osobę zobowiązaną do świadczeń, tylko w takim zakresie, na jaki pozwalają obiektywnie istniejące po stronie zobowiązanego możliwości.

Wobec utraty uprawnień do kierowania samochodami i związaną z tym utratę dotychczasowego zatrudnienia możliwości zarobkowe J. M. (1) uległy znacznemu ograniczeniu. Wg oświadczenie pozwanego, pracując na czarno (...) zarabia on „na rękę” 1,200 zł. W świetle posiadanego doświadczenia życiowego, informacji o ofertach pracy zamieszczanych na stronie PUP w B. i informacji tego (...) złożonej do akt (karty 57 i 69-78 akt), uprawnionym było założenie przez Sąd, że pozwany - jako osoba bez kwalifikacji - ma aktualnie możliwość wypracowania wynagrodzenia na poziomie ok. 2.000 zł miesięcznie brutto, netto ok. 1.600 zł. Uwzględniając okoliczność, że na J. M. (1) ciąży obowiązek alimentacyjny wobec dwóch młodszych synów (aktualnie skonkretyzowany na poziomie 700 zł miesięcznie), że pozwany ponosi część kosztów utrzymania mieszkania zajmowanego przez strony służącego pośrednio zaspokojeniu potrzeb powoda (opłaty za media: światło i gaz ok. 250-270 zł łącznie miesięcznie) oraz spłaca zobowiązania kredytowe (przeznaczone przynajmniej w części na zaspokojenie potrzeb rodziny - 570 zł miesięcznie) Sąd nie widział możliwości obciążenia pozwanego alimentami na rzecz W. M.. Prowadziłyby to do nieuzasadnionej okolicznościami dysproporcji w poziomie dochodów stron. Powód na swoje utrzymanie dysponuje miesięcznie kwotą ok. 750 zł (renta socjalna i zasiłek pielęgnacyjny). Pozwanemu, przy założonym przez Sąd poziomie dochodów, po uregulowaniu stałych wydatków, nie pozostawałoby praktycznie nic na zaspokojenie bieżących potrzeb. Na taką ocenę możliwości majątkowych pozwanego nie ma wpływu niewątpliwie naganna postawa J. M. (1) (znęcanie nad członkami rodziny, czy brak współdziałania z żoną w pozyskiwaniu środków służących wsparciu finansowemu rodziny: dodatku mieszkaniowego, zasiłków rodzinnych na dzieci).

Sąd rozważał, czy wobec pozwanego w niniejszej sprawie można zastosować sankcję przewidzianą w art. 136 krio. W myśl tego przepisu, gdy osoba zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych w ciągu trzech ostatnich lat przed sądownym dochodzeniem alimentów, bez ważnego powodu, zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo gdy zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne sąd ustalając zakres świadczeń alimentacyjnych nie uwzględnia wynikłej stąd zmiany. Wydaje się jednak, że przyjęcie jako możliwości pozwanego dochodów, jakie mógłby osiągać jako kierowca zawodowy byłoby zbyt daleko idące. Cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami, nie jest sankcją za sprzeczne z prawem zachowanie pozwanego, ale wynika ze stwierdzonych przez lekarza u pozwanego przeciwwskazań do korzystania z tych uprawnień.

Z uwagi na powyższe powództwo zostało oddalone.

Zawarte w wyroku rozstrzygnięcie w przedmiocie rozliczenia pomiędzy stronami kosztów procesu znajduje oparcie w art. 100 kpc.